

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobce: **AC Služby s. r. o.**, IČO 28014707
sídlem Rokycany – Volduchy 174, PSČ 33701
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Capouškem
sídlem Apolinářská 445/6, 128 00 Praha

proti

žalovanému: **Generální finanční ředitelství**
sídlem Lazarská 15/7, 117 22 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2016, č. j. 28078/16/7700-10124-709095

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 23. 10. 2015, č.j. 35123/15/5200-11433-700681, jímž Odvolacího finančního ředitelství zamítlo žalobcův návrh na obnovu řízení ukončeného pravomocnými rozhodnutími Odvolacího finančního ředitelství coby odvolacího orgánu ve věci dodatečných platebních výměrů na daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2010, 2011 a 2012. Důvodem pro obnovu řízení měla být dle žalobce skutečnost,

že v části nalézacího řízení (v prvním stupni, před Finančním úřadem pro Plzeňský kraj, územní pracoviště Rokycany) byl žalobce nesprávně zastoupen na základě nepravdivé plné moci, čímž byl zkrácen na svých právech.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě brojil žalobce proti závěrům žalovaného ohledně nepovolení obnovy daňového řízení. Uvedl, že návrh na povolení obnovy opřel o § 117 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, dle něž se řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně obnoví, jestliže vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí.
3. Žalobce přiblížil, že daňová kontrola za období let 2010–2012 proběhla bez jeho vědomí a účasti. Dozvěděl se o ní až v okamžiku doručení rozhodnutí o stanovení daně na základě proběhlé kontroly. Teprve během ústního jednání před odvolacím orgánem se žalobce seznámil s generální plnou mocí, kterou měl žalobce prostřednictvím svého tehdejšího jednatele T. K. udělit zmocněnci R. B. T. K. v čestném prohlášení uvedl, že předmětnou plnou moc nepodepsal. Nepravost jeho podpisu na plné moci dokládá i znalecký posudek znalkyně v oboru písmoznalectví. R. B. v čestném prohlášení uvedl, že nebyl svědkem udělení plné moci.
4. Bylo zjištěno a důkazně podloženo, že nedošlo k řádnému udělení předmětné plné moci. Vadným postupem daňových orgánů byl žalobce zkrácen na svých právech, neboť řízení před správním orgánem prvního stupně probíhalo bez žalobce, jemuž tak byla odepřena dvojinstančnost správního řízení.
5. Žalovaný neshledal návrh na obnovu řízení důvodným, neboť minimálně část nalézacího řízení probíhala za účasti statutárního orgánu žalobce. Tato okolnost dle žalovaného nemění skutkový stav rozhodný pro správné stanovení daně, není jasný smysl případného nového řízení. Tento závěr svědčí o nepochopení ze strany žalovaného. Podstatou problému je to, že žalobce neměl po určitou část řízení řádná práva účastníka řízení, mj. právo být účasten všech fází daňového řízení. Toto zkrácení práv není možné zhojit poukazem na to, že po jinou (následnou) část řízení již účasten byl. Stejně tak jej nelze zhojit tvrzením, že o zastupování musel žalobce vědět, jelikož uvedený zmocněnec za něj podával daňová přiznání. Žalobce nevěděl o tom, že by jej uvedený zmocněnec měl zastupovat během daňové kontroly. Pověřen byl pouze k podávání daňových přiznání, neboť žalobci vedl účetnictví.
6. Je právem každého účastníka řízení zvážit to, jak bude v rámci řízení činný. Vždy však musí být o řízení informován. Žalobce, jakmile dostal možnost se řízení účastnit, byl ve věci aktivní, dostavoval se na ústní jednání, předkládal návrhy, mj. důkazy prokazující výrazně odlišnou výši správně stanovené daně. K tomu nicméně nebylo přihlédnuto.
7. Celé nalézací řízení by mělo být obnoveno, aby měl žalobce možnost od počátku hájit svá práva. Z ničeho neplyne, že by žalobce někoho zmocnil k zastupování během předmětné daňové kontroly. Navíc podpisový vzor jednatele žalobce byl řádně založen ve veřejné části obchodního rejstříku, jakékoliv pracoviště finanční správy tedy mělo možnost si toto kdykoliv porovnat. I z pohledu laika byl předmětný podpis diametrálně jiný. Správní orgány tak měly od počátku komunikovat přímo se žalobcem.

8. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Ve vyjádření k žalobě ze dne 12. 8. 2016 žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobce se zaměřil na nezákonnost nalézacích řízení, jejichž předmětem bylo stanovení daně dodatečnými platebními výměry na základě výsledků daňové kontroly, nikoliv na nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Důvodem pro podání návrhu na povolení obnovy řízení byla údajná procesní vada spočívající v nesprávném zastoupení žalobce zmocněncem v části nalézacích řízení u daně z příjmů právnických osob. Tato skutečnost nebyla prokázána a obecně není důvodem, pro který daňový řád umožňuje správci daně povolit obnovu řízení. Žaloba tak nenapadá rozhodnutí stran naplnění zákonných podmínek pro povolení obnovy řízení, ale v podstatě opakuje skutečnosti uvedené již v návrhu na povolení obnovy řízení a v odvolání proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství. Žalobce cituje definici institutu obnovy řízení, jež se zřejmě vztahuje k správnímu řádu, ovšem neuvádí, v čem jsou závěry žalovaného, podpořené recentní judikaturou Nejvyššího správního soudu, nesprávné. Žalovaný nedal žalobci za pravdu v tom, že nebyl po část nalézacího řízení řádně zastoupen. Současně se zabýval i alternativou, že by tomu tak skutečně bylo, ani to by však samo o sobě pro obnovu řízení nestačilo. Žalobce chce dosáhnout obnovy řízení, která byla pravomocně ukončena rozhodnutími o odvolání proti dodatečným platebním výměrům. Tato rozhodnutí správce daně druhého stupně přitom správními žalobami nebyla žalobcem napadena. Žalobce neuvádí žádné nové argumenty, proč lze odkázat na odůvodnění napadeného rozhodnutí vycházejícího z premisy, že účelem obnovy řízení je odstranit nedostatky ve skutkovém zjištění, nikoliv procesní nedostatky. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

VI. Replika žalobce

10. Ve sdělení ze dne 9. 10. 2016 žalobce uvedl, že obnovené řízení mělo vést ke správně doměřené daňové povinnosti. To, jaká má být daňová povinnost za jednotlivé roky, žalobce dokládal již v odvolacím řízení před Odvolacím finančním ředitelstvím (což ovšem nebylo vzato v potaz). Není tak pravdou, že by žalobce neuvedl, v čem tkví nesprávnost napadeného rozhodnutí.
11. Žalobce již v řízení před žalovaným předložil znalecký posudek potvrzující nepravost podpisu na předmětné plné moci, a tedy skutečnost, že žalobce nebyl v části řízení zastoupen. Žalobce odkazoval na naplnění podmínek pro obnovu řízení. I kdyby tyto naplněny nebyly, bylo na správním orgánu zjistit skutečný stav věci.
12. Dle žalobce se jedná o skutečně závažnou a mimořádnou okolnost, která vyšla až dodatečně najevo, a pro kterou by řízení obnoveno být mělo. Žalobce byl postupem správních orgánů připraven o dvojstupňovost řízení.
13. Žalobce podal také návrh na přezkoumání jak dodatečných platebních výměrů, tak rozhodnutí o odvolání proti těmto výměrům, žalovaný jej ovšem shledal nedůvodným (návrh i jeho posouzení v příloze sdělení).
14. Správní žalobu proti rozhodnutím o stanovení daně žalobce nepodal, neboť v zákonné dvouměsíční lhůtě ještě neměl dostatek důkazů. Klíčový důkaz, znalecký posudek, byl vypracován až později, což bylo zapříčiněno mj. potřebou sehnat dostatečné množství

ověřených podpisů z posuzované doby, k čemuž byla nezbytná spolupráce dotyčné osoby a v neposlední řadě časový prostor znalce.

V. Posouzení věci soudem

15. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**. Soud přitom neprováděl dokazování listinami doloženými žalobcem v průběhu řízení před soudem, neboť tyto byly obsahem předloženého daňového spisu.
16. Předmětem sporu je v daném případě otázka splnění zákonných podmínek pro vyhovění žalobcova návrhu na obnovu daňových řízení. Dle žalobce za něj před finančním úřadem v nalézacím řízení jednal zmocněnec R. B., který k tomu však nebyl oprávněn. První stupeň daňového nalézacího řízení se tak konal bez účasti daňového subjektu (žalobce). Porušením principu dvojinstančnosti daňového řízení měl být žalobce zkrácen na právech.
17. Žalovaný shledal, že tato tvrzení žalobce neopodstatňují obnovu předmětných daňových řízení, neboť se míjejí se zákonnými požadavky na povolení obnovy řízení. S tímto závěrem se soud ztotožnil. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí precizním způsobem vypořádal s argumentací žalobce, zabýval se jednotlivými zákonnými požadavky na povolení obnovy řízení a logickým způsobem odůvodnil, proč v daném případě nemohla být obnova řízení povolena. Na odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud v podrobnostech výslovně odkazuje.
18. Podle ustanovení § 117 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, na něž žalobce poukazoval v žalobě, se řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně *obnoví na návrh příjemce rozhodnutí, nebo z moci úřední, jestliže vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí*.
19. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 1. 2016, č. j. 1 Afs 226/2015-45 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), „[o]bnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, kterým se zasahuje do pravomocného rozhodnutí. Situace, kdy obnova řízení může být nařízena nebo povolena, proto musí být skutečně mimořádná, a závažnost okolností, pro které má být řízení obnoveno, musí převážet nad zásadou právní jistoty. Obnova řízení neslouží k nápravě vad řízení či nezákonnosti daňového rozhodnutí a nezpochybňuje, že správce daně vycházel v okamžiku vydání rozhodnutí z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Umožňuje pouze to, aby proběhlo nové řízení, ve kterém budou zohledněny skutečnosti, důkazy a jiné okolnosti, které vyšly dodatečně najevo a které zpochybnily dosud zjištěný skutkový stav (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2008, č. 2 Afs 98/2007 – 91).“
20. Stejně tak již ve vztahu k předcházející právní úpravě (§ 54, § 55 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků) Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2008, č. j. 1 Afs 59/2008-58, shledal, že při rozhodování o obnově řízení zkoumá správce daně jen to, zda je tu dán některý z důvodů obnovy podle § 54 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků; průběhem ani výsledkem vyměřovacího řízení se nad rámec těchto důvodů již nezabývá. Námitkou poukazující na vady vyměřovacího řízení proto nelze účinně zpochybnit zákonnost rozhodnutí ve věci obnovy řízení.

21. Taktéž právní doktrína vyvozuje z právní úpravy (§ 117 až § 120 daňového řádu) totožné závěry. Smyslem obnovy řízení je tak „*zohlednit okolnosti významné pro správné zjištění skutkového stavu, které vyšly najevo až dodatečně po vydání rozhodnutí. Tento opravný prostředek tak neslouží k nápravě vad řízení či nápravě nezákonností daňového rozhodnutí*“ [in: Baxa, J., Dráb, O., Kaniová, L., Lavický, P., Schillerová, A., Šimek, K., Žiškova, M. *Daňový řád: Komentář*. I. díl. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 726, bod 3.]. Tamtéž (s. 727, bod 12.) autoři výslovně uvádějí, že „*[o]bnova řízení je nástrojem umožňujícím skutkové přehodnocení pravomocně ukončeného řízení, neužije se jí proto pro nápravu právních vad. Právě tento znak (náprava skutkových vad) je charakteristický pro obnovu řízení.*“
22. Z žalobních tvrzení je zřejmé, že právě nápravy tvrzených procesních pochybení, resp. vad právního posouzení v nalézacích řízeních se žalobce domáhá. Na tom ničeho nemění ani okolnost, že se o vadě předmětné plné moci měl žalobce (resp. jeho jednatel) dozvědět od předchozího jednatele až po nabytí právní moci rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství o odvoláních proti dodatečným platebním výměrům. Žalobce uvedl, že kvůli vadné plné moci se celé nalézací řízení vedené finančním úřadem uskutečnilo bez jeho účasti. I kdyby však toto tvrzení bylo pravdivé, nevypovídá ničeho o nových skutečnostech či nových důkazech, které nemohly být bez zavinění žalobce uplatněny v řízení již dříve, ani o tom, že by mohly mít vliv na výrok rozhodnutí. Samotná skutečnost nezastoupení žalobce v řízení před finančním úřadem, resp. skutečnost, že sám před finančním úřadem nejednal, takovou novotou [ve smyslu § 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu)] není. Přitom, i kdyby jí byla, v daném případě by nebylo možné dospět k závěru, že mohla mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, neboť sám žalobce přímo jednal v rámci odvolacího nalézacího řízení a uplatňoval tak svoje procesní práva.
23. Žalobce v této souvislosti poukazuje na porušení zásady dvojinstančnosti. Tato zásada znamená, že řízení probíhá ve dvou stupních, tedy že řízení a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podléhá kontrole odvolacího orgánu. Dvojinstančnost zajišťuje nejen dvojí posouzení věci, ale je zejména cestou k nápravě a odstranění vad, které se vyskytly v řízení před správním orgánem prvního stupně. Tak tomu bylo i v daném případě. Žalobce proti dodatečným platebním výměrům ze dne 24. a 25. 2. 2014 podal odvolání. Odvolací finanční ředitelství mu v odvolacích řízeních umožnilo tvrdit daňově relevantní skutečnosti a k těmto předkládat důkazy, a s těmito tvrzeními a podklady se v rozhodnutích ze dne 31. 3. 2015 vypořádalo. Žalobci se následně nabízela možnost brojit proti rozhodnutím odvolacího orgánu správní žalobou, tuto eventualitu však nevyužil. Přitom právě soud mohl zhodnotit, zda postupem finančního úřadu a Odvolacího finančního ředitelství v nalézacím řízení byla porušena žalobcova práva účasti na řízení.
24. Z hlediska možné obnovy nalézacího daňového řízení je však taková okolnost sama o sobě v zásadě nepodstatná. Žalobce *de facto* tvrdí, že řízení by se měla opakovat proto, aby mohl již před finančním úřadem uvádět skutečnosti, které dříve sdělil odvolacímu orgánu v rámci odvolacího řízení, odvolací orgán k nim však nepřihlédl. Tato konstrukce však institutu obnovy řízení z výše uvedených důvodů neodpovídá.
25. Nad rámec nutno konstatovat, že soud se ztotožnil též se závěrem žalovaného uvedeným na straně 7 jeho rozhodnutí, že potenciálně vadnou plnou moc k zastupování v daňovém řízení nelze v dané věci považovat ani za doklad ve smyslu § 117 odst. 1 písm. b) daňového řádu, tedy za doklad, na jehož základě bylo učiněno rozhodnutí. I v tomto případě má

totiž zákon na mysli doklad, který vypovídá o skutkové situaci týkající se věci samé (zde doměření daňových povinností). Tento závěr však žalobce ani neučinil předmětem žaloby.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. září 2018

JUDr. Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu

v. z. Mgr. Petr Pospíšil, v.r.
člen senátu
(§ 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s.)